

Iránymutatások

a szerződéseknek a központi szerződő felek helyreállítására és szanálására irányuló rendelet 29. cikkének (1) bekezdése szerinti felmondását megelőző értékelése meghatározására a szanálási hatóság által alkalmazandó módszertanról

Tartalomjegyzék

I.	Hatály	3
II.	Jogszabályi hivatkozások, rövidítések és fogalommeghatározások.....	4
III.	Cél	6
IV.	Megfelelési és beszámolási kötelezettségek.....	7
	Az iránymutatások jogállása	7
	Beszámolási követelmények.....	7
V.	Az értékelési módszertanra vonatkozó iránymutatások	8
	1. iránymutatás: Eljárás	8
	2. iránymutatás: Hatály	8
	3. iránymutatás: A központi szerződő fél szabályai és megállapodásai szerinti értékelés ..	8
	4. iránymutatás: A központi szerződő fél szabályainak és megállapodásainak mellőzéséről szóló döntés	9
	5. iránymutatás: Alternatív árképzési módszerek és források alkalmazásával történő értékelés	10
	6. iránymutatás: Tájékoztatási kötelezettség	10
	7. iránymutatás: A szanálási hatóság általi értékelés	11

I. Hatály

Személyi hatály

1. A jelen iránymutatások a szanálási hatóságokra alkalmazandók.

Tárgyi hatály

2. A jelen iránymutatások tovább részletezik a szerződéseknek a központi szerződő felek helyreállítására és szanálására irányuló rendelet 29. cikkének (1) bekezdése szerinti felmondását megelőző értékelése meghatározására a szanálási hatóság által alkalmazandó módszertant.

Időbeli hatály

3. A jelen iránymutatások az ESMA honlapján az Európai Unió hivatalos nyelvein történő közzétételük napjától számított két hónap elteltével alkalmazandók.

II. Jogszabályi hivatkozások, rövidítések és fogalommeghatározások

Jogszabályi hivatkozások

A Bizottság 152/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelete szerinti szabályozástechnikai standardok

A Bizottság 152/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2012. december 19.) a központi szerződő felekre vonatkozó tőkekövetelményekről (HL L 52., 2013.2.23.).

A Bizottság 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelete szerinti szabályozástechnikai standardok

A Bizottság 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2012. december 19.) a központi szerződő felekre vonatkozó követelményekről (HL L 52., 2013.2.23.).

CCPRRR

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/23 RENDELETE (2020. december 16.) a központi szerződő felek helyreállítására és szanálására irányuló keretrendszerről, továbbá az 1095/2010/EU, a 648/2012/EU, a 600/2014/EU, a 806/2014/EU és az (EU) 2015/2365 rendelet, valamint a 2002/47/EK, a 2004/25/EK, a 2007/36/EK, a 2014/59/EU és az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról¹.

EMIR

Az Európai Parlament és a Tanács 648/2012/EU rendelete (2012. július 4.) a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról².

ESMA-rendelet

Az Európai Parlament és a Tanács 1095/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapír-piaci Hatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/77/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről³.

Rövidítések

EB

Európai Bizottság

¹ HL L 22., 2021.1.22., 1–102. o.

² HL L 201., 2012.7.27., 1. o.

³ HL L 331., 2010.12.15., 84. o.

<i>EGT</i>	Európai Gazdasági Térség
<i>PFER</i>	Pénzügyi Felügyeletok Európai Rendszere
<i>ESMA</i>	Európai Értékpapírpiaci Hatóság
<i>EU</i>	Európai Unió

Fogalommeghatározások

4. Eltérő rendelkezés hiányában a jelen zárójelentésben szereplő kifejezések a CCPRRR-ben, az EMIR-ben, valamint a 152/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendeletben és a 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendeletben meghatározott jelentéssel bírnak.

III. Cél

5. A jelen iránymutatások a CCPRRR 29. cikkének (7) bekezdésén alapulnak. A jelen iránymutatások célja, hogy előmozdítsák a felügyeleti és szanálási gyakorlatok konvergenciáját a szerződéseknek a CCPRRR 29. cikkének (1) bekezdése szerinti felmondását megelőző értékelése meghatározására a szanálási hatóság által alkalmazandó módszertan tekintetében.
6. Konkrét céljuk a felügyeleti és szanálási gyakorlatok konvergenciájának előmozdítása ezen értékelési módszertan tekintetében. Ennek érdekében az 1., 2., 3. és 5. iránymutatás kiterjed az értékelés folyamatára, annak hatókörére, illetve a központi szerződő fél először figyelembe veendő szabályai és megállapodásai szerinti értékelésre, majd szükség esetén az alternatív árképzési módszereket és forrásokat alkalmazó értékelésre.
7. Továbbá, tekintettel arra, hogy iránymutatást kell adni a központi szerződő fél szabályai és megállapodásai alkalmazásának mellőzésére vonatkozó döntéshez, hogy a központi szerződő félnek tájékoztatást kell nyújtania a szanálási hatóság számára, valamint hogy ez utóbbi készen áll az értékelés elvégzésére annak érdekében, hogy e módszertan tekintetében következetes, hatékony és eredményes szanálási gyakorlatokat biztosítson, a végleges iránymutatások hatálya túlmutat a CCPRRR 29. cikkének (7) bekezdésében meghatározott alkalmazási körön. Az ESMA ezért úgy határozott, hogy az ESMA-rendelet 16. cikke (1) bekezdésének megfelelően kiadja a 4., 6. és 7. iránymutatást, amely rendelettel összhangban az ESMA iránymutatásokat bocsáthat ki a PFER keretében következetes, hatékony és eredményes felügyeleti gyakorlatok létrehozása és az uniós jog közös, egységes és következetes alkalmazásának biztosítása céljából.

IV. Megfelelési és beszámolási kötelezettségek

Az iránymutatások jogállása

8. Az ESMA-rendelet 16. cikkének (3) bekezdése értelmében az illetékes hatóságoknak (azaz a CCPRRR 3. cikke szerint kijelölt szanálási hatóságoknak) minden erőfeszítést meg kell tenniük annak érdekében, hogy megfeleljenek a jelen iránymutatásoknak.
9. Az iránymutatások hatálya alá tartozó illetékes hatóságoknak a megfelelés érdekében be kell építeniük az iránymutatásokat nemzeti jogi és/vagy felügyeleti és szanálási keretrendszerükbe.

Beszámolási követelmények

10. Két hónapon belül azt követően, hogy az iránymutatásokat az ESMA honlapján az EU valamennyi hivatalos nyelvén közzétették, a jelen iránymutatások hatálya alá tartozó illetékes hatóságoknak értesíteniük kell az ESMA-t arról, hogy i) megfelelnek, ii) nem felelnek meg, de szándékukban áll megfelelni, illetve iii) nem felelnek meg és nem áll szándékukban megfelelni az iránymutatásoknak.
11. Meg nem felelés esetén az illetékes hatóságoknak – két hónapon belül azt követően, hogy az iránymutatásokat az ESMA honlapján az EU valamennyi hivatalos nyelvén közzétették – arról is értesíteniük kell az ESMA-t, hogy miért nem felelnek meg az iránymutatásoknak.
12. Az értesítésekhez használandó űrlap az ESMA honlapján található. A kitöltött űrlapot az ESMA részére kell továbbítani.

V. Az értékelési módszertanra vonatkozó iránymutatások

1. iránymutatás: Eljárás

1. A szanálási hatóságnak elő kell írnia a szanálás alatt álló központi szerződő fél számára, hogy értékelje a felmondandó szerződéseket. Az egyes szerződések értékét a központi szerződő fél által beszedendő vagy kifizetendő nyereségek, illetve veszteségek összegét fedező felmondási összegként kell kiszámítani annak érdekében, hogy az e célból meghatározott felmondási ár alapján tükrözze a szerződési feltételek szerinti aktuális kitettséget.
2. A CCPRRR 29. cikkének (7) bekezdése értelmében a szanálási hatóságnak a jelen iránymutatásokkal összhangban a CCPRRR 29. cikke alapján felmondandó minden egyes szerződésre vonatkozóan meg kell határozni a felmondási árat. Szerződésenként egyetlen felmondási árat kell meghatározni, amelyet ugyanazon felmondandó szerződés szerinti valamennyi pozícióra vonatkozó felmondási árként kell alkalmazni.
3. A szerződés felmondási árat olyan tisztességes piaci árként kell meghatározni, amely tükrözi a felmondott szerződés valamennyi lényeges feltételének gazdasági megfelelőjét és a felek e szerződés tekintetében fennálló opciós jogait.

2. iránymutatás: Hatály

1. A jelen iránymutatások alkalmazásában a felmondás előtt a CCPRRR 29. cikke szerinti pozícióallokációs eszköz alkalmazásával értékelendő szerződésnek a központi szerződő fél által elszámolt, még nem teljesített ügyletnek kell lennie.

3. iránymutatás: A központi szerződő fél szabályai és megállapodásai szerinti értékelés

1. A szanálási hatóság által a CCPRRR 29. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerinti értékelés meghatározásához alkalmazandó módszertannak figyelembe kell vennie a központi szerződő fél szabályában és megállapodásaiban meghatározott értékelési módszertant. Az értékelésnek lehetőség szerint a központi szerződő fél szabályai és megállapodásai alapján meghatározott tisztességes piaci áron kell alapulnia, kivéve, ha a szanálási hatóság úgy ítéli meg, hogy más megfelelő árképzési módszer alkalmazására van szükség.
2. Amennyiben a szanálási hatóság a központi szerződő fél szabályait és megállapodásait alkalmazza a szerződés CCPRRR 29. cikke szerinti értékeléséhez, a szanálási hatóság mérlegelheti a következőkkel való konzultációt:

- a) A szanálás alatt álló központi szerződő fél kockázatkezelési bizottsága;

- b) A szanálás alatt álló központi szerződő fél által a szanálásirányítási folyamatban való részvétellel megbízott személyek vagy bizottságok.

4. iránymutatás: A központi szerződő fél szabályainak és megállapodásainak mellőzéséről szóló döntés

1. A szanálási hatóság dönthet úgy, hogy az ár meghatározásához alternatív árképzési módszert kell alkalmazni, amennyiben megállapítja, hogy a központi szerződő fél módszertanának alkalmazásával az azonosított ár nem minősülne olyan tisztességes piaci árnak, amely alkalmas lenne a szerződések CCPRR 29. cikke szerinti felmondására.
2. Az ESMA a következő elveket határozta meg, amelyeket a szanálási hatóság a központi szerződő fél saját szabályainak és megállapodásainak alkalmazásával végzett értékelés minősítésére alkalmazhatna:
 - a) A felmondási árnak tükröznie kell az azon a napon és időpontban uralkodó piaci feltételeket, amely a lehető legközelebb áll a szerződések felmondásának napjához és időpontjához;
 - b) Tisztességes piaci ár alatt azt az árat kell érteni, amelyet a szerződések felmondásának napján és időpontjában egy eszköz értékesítéséért vagy egy kötelezettség piaci szereplők közötti rendezett ügylet keretében történő átruházásáért fizetnének;
 - c) Több szerződés közös vagy szorosan kapcsolódó kockázati tényezők alapján történő felmondása esetén a vonatkozó árakban lehetőség szerint figyelembe kell venni a különböző szerződések között az aktuális piaci feltételek mellett meglévő gazdasági kapcsolatot;
 - d) Amennyiben az értékelés piaci áron alapul, az áraknak tükröznie kell a felmondás időpontjában rendelkezésre álló összes információt, és olyan árajánlatok vagy ügyletek eredményének kell lennie, amelyek egy likvid piacon a vevők és eladók változatos csoportjának érdekeit tükrözik;
 - e) Amennyiben az értékelést modellezett árak alapján végzik, a modellt lehetőség szerint minősített félnek kell hitelesítenie annak biztosítása érdekében, hogy az pontosan meghatározza a megfelelő árakat, míg a piaci árakat képviselő, a modellezett árak kiszámításához használt inputparamétereket a jelen iránymutatásban foglalt megfontolások alapján is értékelni kell;
 - f) A felmondási ár meghatározása nem használható a központi szerződő fél költségeinek a klíringtagokhoz való felosztására szolgáló eszközként, például egy klíringtag nemteljesítéséből eredő költségeknek a teljesítő klíringtagokhoz való hozzárendelésére.

5. iránymutatás: Alternatív árképzési módszerek és források alkalmazásával történő értékelés

1. Amennyiben a szanalási hatóság nem tartja megfelelőnek a központi szerződő fél szabályainak és megállapodásainak alkalmazását, az értékelést a következő alternatív árképzési módszerek alkalmazásával, a következő sorrendben kell meghatározni, és erről tájékoztatni kell a központi szerződő felet:
 - a) Amennyiben ugyanazt a szerződést más központi szerződő felek számolják el, az ilyen szerződés napvégi záró vagy elszámolási árai az érintett központi szerződő felek által meghatározottak szerint, kellően figyelembe véve a központi szerződő felek közötti lehetséges alapokat a tisztességes piaci ár biztosítása érdekében;
 - b) Amennyiben ugyanazzal a szerződéssel olyan kereskedési helyszínen kereskednek, amelyet a központi szerződő fél nem szolgál ki, az ilyen szerződés vételi és eladási árának az átlaga;
 - c) Harmadik felek által megadott árak, például megfigyelhető piaci árak vagy árjegyzői árajánlatok, amennyiben azok tisztességes piaci árat jelentenek;
 - d) Független értékbecslő által kiszámított elméleti ár, amely tükrözi a felmondott szerződés tisztességes piaci árát; és
 - e) Az a)–d) pontokban felsorolt módszerek közül kettő vagy több kombinációja, amely tisztességes piaci árat biztosítana.
2. A szanalási hatóságnak indokolnia kell választását, ha egy bizonyos alternatív árképzési módszer alkalmazása mellett dönt.
3. A szanalási hatóságnak figyelembe kell vennie a 4. iránymutatás 2. pontjában meghatározott elveket.

6. iránymutatás: Tájékoztatási kötelezettség

1. A szanalási hatóságnak fel kell kérnie a szanalás alatt álló központi szerződő felet, hogy bocsássa rendelkezésre a szükséges információkat, valamint a központi szerződő fél által biztosított szerződés értékének megállapításához szükséges dokumentumokat, adatokat vagy indoklást. A szanalási hatóságnak határidőt kell megállapítania a központi szerződő fél számára az e célból történő információszolgáltatásra.
2. A szanalási hatóságnak fel kell kérnie a központi szerződő felet, hogy nyújtsa be az 1. pont szerinti információkat, mielőtt úgy dönt, hogy szerződéseket mond fel, annak érdekében, hogy figyelembe vegye az elszámolt szerződések részleges vagy teljes felmondásából eredő lehetséges következményeket, tájékoztatást adjon a meghozandó megfelelő szanalási intézkedésről és arról, hogy hol alkalmazzák a veszteség- és pozícióallokációs eszközöket, tájékoztatást nyújtson az érintett

hitelezőknek a központi szerződő féllel kapcsolatos követelései, fennálló kötelezettségei vagy pozíciói tekintetében alkalmazandó veszteségek mértékéről, valamint a szanálási készpénzbefizetési felhívás mértékéről és szükségességéről. A szanálási hatóság határidőt szabhat a központi szerződő fél számára az e célból történő információ-szolgáltatásra.

7. iránymutatás: A szanálási hatóság általi értékelés

1. A szanálási hatóságnak elő kell készítenie és rendelkeznie kell az ahhoz szükséges megállapodásokkal, hogy időben be tudja szerezni és értékelni tudja a felmondás előtti értékelés módszertanának meghatározásához szükséges információkat.
2. A szanálási hatóságnak megbízható hozzáféréssel kell rendelkeznie azokhoz az információkhoz, amelyeket adott esetben a központi szerződő féltől és a központi szerződő féltől eltérő forrásokból kell összegyűjteni.
3. A szanálási hatóságnak rendelkeznie kell a kapott információk gyors elemzéséhez és a megfelelő értékelési módszertan meghatározásához szükséges számítási és elemzési eszközökkel is.
4. A szanálástervezés részeként a szanálási hatóságnak értékelnie kell a központi szerződő fél szabályait és megállapodásait, és törekednie kell a szerződések felmondását megelőző értékeléssel kapcsolatos korlátok azonosítására.